

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Навчально-науковий інститут журналістики
Кафедра кіно- і телемистецтва**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчально-виховної
роботи
Владислав МИХАЙЛЕНКО

_____ 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА КІНО-, ТЕЛЕДОКУМЕНТАЛІСТИКА
для студентів**

галузь знань: **02 Культура і мистецтво**
спеціальність: **021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво**
освітній рівень: **другий, магістерський**
освітньо-професійна
програма: **Аудіовізуальні мистецтва, медіа та виробництво**
вид дисципліни: **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2024/2025
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

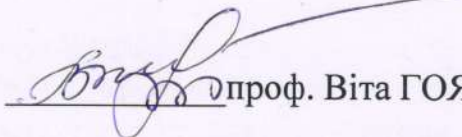
КИЇВ – 2024

Розробники:

Віта ГОЯН, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри кіно- і телемистецтва, Леонід МУЖУК, професор кафедри кіно- і телемистецтва, Ігор ТОЛСТИХ, викладач кафедри кіно- і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

 проф. Віта ГОЯН

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Схвалено Науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту журналістики

Протокол № 1 від «31» серпня 2024 року

Голова НМК Навчально-наукового інституту журналістики

 Анастасія ВОЛОБУЄВА

«31» серпня 2024 року

1. Мета дисципліни

Метою дисципліни є опанування студентами компетентностей зі створення, виробництва й поширення фільмів неігрового виду кінематографа для масового глядача, основою змісту яких є реальні події та факти як інформаційна документальна база для формування естетики синтетичного екранного образу сучасної людини, соціуму, а також головних історичних процесів, що обумовлювали нинішню суспільну дійсність.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни

- знати основи кінодраматургії та кінорежисури ігрового й неігрового фільмів, наявні способи організації кіновиробництва та управлінську систему кіногалузі, загальну історію українського й світового кіно;
- вміти аналізувати літературні та екранні твори, визначати предмет режисури та жанри екранної творчості, створювати режисерські сценарії та організовувати прості режисерські постановки, працювати у команді.
- володіти основами технологіями кінематографічної режисури як практичної психології та мати критичне мислення.

3. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на системне вивчення жанрового різноманіття екранної документалістики, сучасних сценарно-режисерських технологій формування кінопроектів, документального методу творення екранних образів. Вона знайомить студентів із теорією та практикою документального аудіовізуального мистецтва в умовах глобалізованого інформаційного простору. Розглядаються основні тенденції розвитку сучасного документального кіно і телебачення, стильові пошуки авторів, а також вплив цифрових технологій і нових медіа на створення та поширення документальних проєктів. Особлива увага приділяється аналізу українських і світових зразків документалістики, естетиці спостереження й реконструкції, драматургії реальних історій, а також проблемам етики, достовірності й маніпуляції у відтворенні реальності.

4. Завдання (навчальна мета)

Знати:

- теорію і практику кіно,-теледокументалістики як виду екранної творчості, сучасні тенденції розвитку неігрового кінематографа;
- специфіку, ідейну мету та способи застосування документальних

екранних творів в культурно-інформаційній сфері України та просування їх на світовому кіноринку;

- функціональний взаємозв'язок сценариста й режисера на виробництві документального фільму та організаційну систему створення та виробництва всіх жанрів цього виду кінематографа;
- роль та місце кіно, -теледокументалістики в культурно-інформаційній сфері українського суспільства та світу.

Вміти:

- сформувати сценарну ідею та режисерську концепцію документального фільму у формі виробничого проєкту;
- створювати документальну кіно, - телепродукцію усього її жанрового спектру з огляду на потреби інформаційного ринку;
- очолювати й керувати творчою групою під час зйомок;
- управляти технологічним процесом створення документальної екранної продукції відповідно до стандартів та вимог на її поширення;
- представити результати своєї кінематографічної діяльності та очолюваного ним творчого колективу публічно.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

ЗК1.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК3.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність розробляти та керувати проєктами.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

5. Результати навчання за дисципліною

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати				
1.1	Теорію і практику кіно, - теледокументалістики як виду екранної творчості, сучасні тенденції розвитку неігрового кінематографа;	Лекції, семінарські, самостійна робота	Завдання на семінарських, залік (на вибір викладача)	10%
1.2	Специфіку, ідейну мету та способи застосування документальних екранних творів в культурно-інформаційній сфері України та просування їх на світовому кіноринку	Лекції, семінарські, самостійна робота	Завдання на семінарських, залік (на вибір викладача)	5%

1.3	Функціональний взаємозв'язок сценариста й режисера на виробництві документального фільму та організаційну систему створення та виробництва усіх жанрів цього виду кінематографа	Лекції, семінарські, самостійна робота	Завдання н а семінарських, іспит (на вибі р викладача)	10%
1.4	Роль та місце кіно,-теледокументалістики в культурно-інформаційній сфері українського суспільства та світу	Лекції, семінарські, самостійна робота	Завдання н а семінарських, іспит (на вибі р викладача)	5%
Вміти				
2.1	Сформувати сценарну ідею та режисерську концепцію документального фільму у формі виробничого проєкту	Семінарські, самостійна робота	Виконання семінарських завдань	10%
2.2	Сформувати сценарну ідею та режисерську концепцію документального фільму у формі виробничого проєкту	Семінарські, самостійна робота	Виконання семінарських завдань	10%
2.3	Очолювати й керувати творчою групою під час зйомок	Семінарські, самостійна робота	Виконання семінарських завдань (обговорення та спільний аналіз самостійно виконаних режисерських сценаріїв)	15%

2.4	Управляти технологічним процесом створення документальної екранної продукції відповідно до стандартів та вимог на її поширення	Семінарські, самостійна робота	Виконання семінарських завдань	15%
Комунікація				
3.1	Вміти працювати в команді, аргументовано відстоювати свою точку зору	Семінарські заняття	Виконання семінарських завдань	5%
Автономність та відповідальність				
4.1	Вміти <i>самостійно</i> презентувати кіно- проєкт і прем'єрний показ готового фільму	Самостійна робота	Виконання семінарських завдань	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	4.1
ПРН 1.Володіти релевантними підходами до пізнання сучасних проблем аудіовізуального мистецтва та виробництва.	+	+			+	+		+	+		

ПРН 5. Використовувати релевантні дані для прийняття рішень в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, відшуковувати потрібні дані, аналізувати їх та оцінювати за допомогою сучасних методів та засобів роботи з даними.				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 7. Оцінювати якість аудіовізуальних творів, враховувати ризики при їх виробництві.					+	+		+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1 Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема: **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1-1.4.), що становить 30% від загальної оцінки й **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5), що становить 60%; комунікація (3.1), (автономність та відповідальність 4.1), що становить 10% загальної оцінки.

Структурно дисципліна складається з двох змістових модулів: 1) «Природа і сутність документального екранного твору». 2) «Стандарти, цінності та норми сучасної телевізійної документалістики». Підсумковий модульний контроль – екзамен. За підсумками семестру студент може набрати максимально 100 балів.

Упродовж семестру студент має провести тематичне дослідження прокату готової продукції (на свій особистий вибір) певного жанру того чи іншого виду фільмів (або серіалів воєнної тематики) на сучасному кіноринку з метою професійного аналізу саме режисури в цих творах та визначити їм оцінку з огляду на соціокультурне значення й можливий вплив на глядацьку аудиторію.

Семестрове оцінювання:

Завдання під час семінарських занять та самостійна робота: РН1.1- РН1.4, РН2.1- РН2.5 – 60 балів, відповідно по 30 балів за кожен модуль (5 балів за кожне заняття, всього 12 занять).

Завдання до самостійної роботи: Під час кожного лекційного заняття викладач пропонує обсяг матеріалу для самостійного опрацювання. Оцінювання самостійної роботи студентів відбувається через виконання завдань передбачених в межах дисципліни.

Підсумкове оцінювання відбувається у формі заліку.

Залік складається з виконання двох видів завдань:

- 1) Усні відповіді за теоретичними матеріалами лекцій (*PH1.1, PH1.2, PH1.3, PH1.4.*) – 20 балів (по 1 запитанню з кожного блоку); кожна правильна відповідь оцінюється в 5 балів (разом 20);
- 2) творче завдання – захист розробки майбутнього кінопроекту: (*ФК08, ПНР3, ПНР7, ПНР9*) – 20 балів.

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час іспиту – 40, мінімальна – 24.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

Умови допуску до заліку:

успішне проходження семестрового оцінювання, виконання семінарських завдань та модульної контрольної роботи. Рекомендований мінімум допуску до екзамену – 36 балів, критично-розрахунковий мінімум – 24 бали.

Студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум* – 20 балів (*рекомендований мінімум* складає 36 балів), для отримання допуску до заліку обов'язково повинні виконати додаткові завдання, узгоджені з викладачами.

7.2 Організація оцінювання

Успішне виконання завдання (семінари, самостійна робота, модульна контрольна робота) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Усі робочі матеріали та завдання, необхідні для засвоєння навчальної дисципліни, завантажуються у Гугл-клас. Студенти мають завантажити виконані роботи у терміни, зазначені для кожного завдання. Результати оцінених робіт студент отримує на свій акаунт, підсумкова оцінка розраховується автоматично.

Якщо студент з поважної причини пропустив семінарське, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Добре/ Good	75-89
Задовільно/ Satisfactory	60-74
Незадовільно/ Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, практичних занять і самостійної роботи

	Назва теми	Лекції	Семінарські	Самостійні
Модуль 1. Природа і сутність документального екранного твору				
1.1	Документальний фільм й етапи його історичного розвитку в Україні. Фундатори сучасної української школи документалістики і стилістичні особливості їхньої кінематографічної творчості	2	4	10
1.2	Документальний фільм як художнє відображення дійсності. Драматургічні принципи та режисура фільму-факту і фільму-дослідження	2	4	10
1.3	Естетичні засади документалізму в екранній публіцистиці.	2	4	10
1.4	Характер у документальному фільмі		4	12
Модуль 2. Стандарти, цінності та норми сучасної телевізійної документалістики				
2.1	Особливості інформаційного висвітлення правди в умовах сучасної війни. Тероризм і національна безпека	2	2	10
2.2	Проблема показу насильства в екранному документальному творі. Морально-естетичний аспект екранного представлення		4	10

	злочинності проти людства			
2.3	Естетика портретного телефільму. Пошук оригінальної форми. Проблеми створення монологічної структури фільму. Культура мови документальних персонажів і загальна культура екранного продукту	2	4	10
2.4	Проблемно-публіцистичний фільм. Специфіка екранного дослідження історичної тематики		2	10
Загалом за семестр		10	28	82

Загальний обсяг – **120 год.**,
у тому числі: Лекцій – **10 год.**
Семінарські – **28 год.**
Самостійні – **82 год.**

9. Рекомендована література

Основна:

1. Blain Brown, (2020). *The Basics of Filmmaking Screenwriting, Producing, Directing, Cinematography, Audio, & Editing*. A Focal Press Book.
2. Jones, Huw D. (2022) Achieving an intimacy of knowledge and effect? The impact of documentary films in Europe. *Participations: International Journal of Audience Research*, 19 (1), 177.
3. Karlin, B., & Johnson, J. (2011). Measuring Impact: The Importance of Evaluation for Documentary Film Campaigns. *M/C Journal*, 14(6). <https://doi.org/10.5204/mcj.444>.
4. Navran, I., & Botvyn, M. (2020). Документальне кіно в сучасному екранному дискурсі. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, 3(1), 11–19. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.1.2020.202649>.
5. Мужук, Л. (2020). Художня правда в документальному фільмі. *Екранознавство*, 4, С.73-84.

Додаткова:

1. Європейські стандарти у галузі суспільного мовлення/За ред. Шевченка Т. С., Сушко О. А., – К.: Тютюкін, 2010. – 264 с.
2. Галлер, М. Репортаж. Навчальний посібник. К., – 2011.
3. Мужук, Л. (2024). Про дію фільму і його художню правду. «Кіно-Театр», 3(179), С. 15-17.
4. Gantier, S., Givois, E. (2023). *Receiving an algorithmic recommendation based on documentary filmmaking techniques* Bouchra Atbane-El Houadi. DOI:[10.4000/rfsic.14204](https://doi.org/10.4000/rfsic.14204).

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.management.com.ua/rating/>
2. <http://detector.media>
3. <https://mrm.ua/>
4. <http://tampanel.ua>
5. <http://socialblade.com>
6. <http://www.renderforest.com>

